

2024 metų Bibliotekos veiklos kronika

- Sausis** Sausio 15 d. paskelbta virtuali paroda „Pažink Ukrainą iš knygų. Lietuvos – Ukrainos ryšiai“.
- Sausio 18 d. Vilniaus paveikslų galerijoje LMA Vrublevskių bibliotekos restauratorė Birutė Giedraitienė ir Edita Keršulytė bei kaligrafijos specialistė Dovilė Sabaliauskienė vedė mokomąjį renginį „Istorinio rašalo gaminimas ir taikymas“, kuris buvo parodos „Nepažintas senųjų knygų pasaulis“ edukacinės programos dalis.
- Sausio 29 d. paskelbta virtuali paroda „Nematoma – matoma. Senųjų knygų ir archyvinių dokumentų slėpiniai“, kurią sudaro LMA Vrublevskių bibliotekoje saugomų ir restauravimui perduotų senųjų dokumentų vaizdai.
- Vasaris** Vasario 13 d. Vilniaus paveikslų galerijoje LMA Vrublevskių bibliotekos restauratorė Gražina Smaliukienė vedė mokomąjį renginį „Odinių kaptalų nėrimas“, kuris buvo parodos „Nepažintas senųjų knygų pasaulis“ edukacinės programos dalis.
- Vasario 15 d. paskelbta virtuali paroda „Lietuvių kultūros draugija „Rūta“ – lietuvių bės citadelė Vilniuje“, parengta LMA Vrublevskių bibliotekos archyvuose saugomų dokumentų pagrindu.
- Vasario 20 d. Vilniaus paveikslų galerijoje dr. Daiva Narbutienė skaitė paskaitą „Platerių Kraslavos dvaro biblioteka ir bibliofilas Tadas Vrublevskis“, kuri buvo parodos „Nepažintas senųjų knygų pasaulis“ paskaitų ciklo dalis.
- Vasario 22–25 d. Biblioteka buvo atstovaujama 24-ojoje tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje. Dr. Rima Cicėnienė dalyvavo bibliografijos rodyklės „Vilnius“ (1 dalies), dr. Alma Braziūnienė – prof. A. Pacevičiaus ir N. Raudytės knygos „Žemaičių daktaras Faustas: Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos bibliotekos kilmė, raida ir paveldas“ pristatymuose.
- Vasario 23 d. paskelbta virtuali paroda „Mokslui paaukotas gyvenimas: habil. dr. Valerijai Čepulytei – 120“, skirta žymios Lietuvos geologės ir geomorfologės atminimui pagerbti.
- Kovas** Kovo 7 d. Vilniaus paveikslų galerijoje LMA Vrublevskių bibliotekos restauratorė Tatjana Belokurskaja ir Olena Sagaida vedė mokomąjį renginį ukrainiečių kalba „Užrašinės gamyba“, kuris buvo parodos „Nepažintas senųjų knygų pasaulis“ edukacinės programos dalis.
- Kovo 20 d. paskelbta virtuali paroda „Iš pagarbos ir dėkingumo: Antano Smetonos lituanistinė veikla ir darbai“, skirta pirmojo Lietuvos Prezidento 150-osioms gimimo metinėms.
- Balandis** Balandžio 5 d. Kaune vykusioje Lietuvos mokslo istorikų ir filosofų bendrijos konferencijoje „Scientia et historia“ pranešimus skaitė dr. Giedrė Miknienė („Prieš 100 metų parašyta: nacionalinė retrospektyvioji analizinė bibliografija, 1924 metai“),

Eglė Paškevičiūtė-Kundrotienė („Jono Basanavičiaus bibliografija – ir mokslo istorikams“) ir dr. Birutė Railienė („Lietuvos medicinos istorija... ženkleliuose“).

Balandžio 5 – rugsėjo 30 d. Bibliotekos kiemelyje veikė lauko keramikos kūrinių paroda iš Panevėžio tarptautinių keramikos simpoziumų kolekcijos, kurioje eksponuoti trijų menininkų – Eugenijaus Čibinsko, Juozo Lebednyko ir Marynos Handysh – darbai.

Balandžio 8 d. paskelbta virtuali paroda „Išminties tyrėjas: Imanueliui Kantui – 300“, skirta filosofo gimimo 300-osioms metinėms.

Gegužė

Gegužės 6 d. paskelbta virtuali paroda „Žydinti lelija ir spindintis perlas: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didysis etmonas Mykolas Kazimieras Pacas (1624–1682)“, skirta M. K. Paco 400-osioms gimimo metinėms. Gegužės 21 d. viena iš jos rengėjų dr. Justina Sipavičiūtė parodą pristatė viešbutyje „Pacai“, liepos 25 d. – Vilniaus pilių valstybiniame kultūros rezervate, spalio 15 d. – Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje.

Gegužės 14 d. paskelbta virtuali paroda „Uždraustų knygų biblioteka: Vilniuje išleisti Andriaus Volano poleminei knygai – 440“, skirta žymiausio Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės evangelikų reformatų teologo, rašytojo, polemisto, Mikalojaus Radvilo Rudojo, karalių Stepono Batoro ir Zigmanto Vazos sekretoriaus Andriaus Volano knygai.

Gegužės 15 d. Šiaulių apygardos teisme vykusioje mokslinėje konferencijoje „Žinomas nežinomas Pelikšas Bugailiškis“, skirtoje žymaus Lietuvos visuomenės, politikos ir kultūros veikėjo, teisininko, publicisto, kraštotyrininko 140-osioms gimimo metinėms, Rasa Sperskienė skaitė pranešimą „Pelikso Bugailišio rankraštinio darbo paveldas LMA Vrublevskių bibliotekoje“.

Birželis

Birželio 6 d. Vilniuje, viešbutyje „Pacai“ vyko Jokūbo Beneto ir Andriejaus Grinkevičiaus knygos *Viešpaties dešinės galybė* pristatymas, kurio metu knygos vertėjas dr. Sigitas Narbutas skaitė pranešimą „Paco paslaptys: pirmoji“. Birželio 11 d. knyga pristatyta ir paskaita skaityta Jiezno kultūros ir laisvalaikio centre, spalio 17 d. – Vilkaviškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Birželio 11 d. paskelbta virtuali paroda „Elena Skirmantaitė-Skirmantienė: „...gal tai – geriausia, ką kada nors esu sukūrusi...“, skirta 150-osioms menininkės mirties metinėms. Parodoje pristatomas svarbiausias jos kūrinys – pergalės Vienos mūšyje (1683) įkvėpti šachmatai.

Birželio 15 d. Klaipėdoje vykusioje Liuteroniškos kultūros dienoms skirtoje konferencijoje „Danieliūs Kleinas: kaip skambėtų Klaipėda, jei nebūtų raidės *ė*?“ dr. Kotryna Rekašiūtė skaitė pranešimą „Nenusipelnęs mūsų užmaršties: Augustas Šleicheris“.

Liepa

Liepos 11 d. paskelbta virtuali paroda apie Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio 1613 metų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapi ir jo sekinius, skirta žymaus LDK valstybės ir kultūros veikėjo 475-osioms gimimo metinėms.

Rugsėjis

Rugsėjo 10 – gruodžio 12 d. Lietuvos kultūros tyrimų institute veikė LMA Vrublevskių bibliotekos parengta paroda „Naujos užsienio leidyklų knygos Lietuvos kultūros tyrimų institute“.

Rugsėjo 11 d. paskelbta virtuali paroda „Atomus – mano gyvenimas“, skirta 120-osioms žymaus Lietuvos mokslininko ir mokslo organizatoriaus, akademiko Adolfo Jucio gimimo metinėms.

Rugsėjo 13 d. Maironio lietuvių literatūros muziejuje vykusiame pokalbyje apie senąją lietuvių literatūrą „(Ne)mirę tekstai“ aptarta Jokūbo Beneto ir Andriejaus Grinkevičiaus knyga *Viešpaties dešinės galybė*. Dalyvavo knygos vertėjas dr. Sigitas Narbutas.

Rugsėjo 13 d. Vilniaus universiteto bibliotekoje vykusiame tarptautinio Europos mokslinių bibliotekų konsorciumo (CERL) rinkinių apsaugos vasaros stovykloje (*Collection Security Summer School*) dr. Rima Cicėnienė skaitė pranešimą apie LMA Vrublevskių bibliotekos specialiąsias kolekcijas pastato renovacijos ir rekonstrukcijos metu.

Rugsėjo 17 – gruodžio 10 d. Lietuvos kultūros tyrimų institute veikė LMA Vrublevskių bibliotekos parengta paroda „Vilniaus dailės akademijos dovanoti leidiniai“.

Rugsėjo 19 d. Kraslavos mokslo ir meno muziejuje vykusioje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Platerių giminė Latgalos istorijoje“ dr. Daiva Narbutienė skaitė pranešimą „Pustinio dvaro knygų paveldas Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje“.

Rugsėjo 24–28 d. JAV, Bostone vykusiame 36-ajame tarptautiniame genealogijos ir heraldikos mokslų kongrese dr. Justina Sipavičiūtė skaitė pranešimus „Lietuvių bendruomenė Lorensė (JAV) ir jos genealoginis tyrimas“ ir „XVI–XVIII amžiuje į Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę iš sietimų šalių atkeliavę herbai“.

Rugsėjo 27 – spalio 27 d. Vilniaus universiteto Botanikos sode Kairėnuose veikė LMA Vrublevskių bibliotekos su partneriais parengta paroda „Konstantino Prošinskio fenomenas: grybų piešiniai“.

Spalis

Spalio 8 d. paskelbta virtuali paroda „Kai gyvenimas tampa istorija: profesoriui Juozui Virbickui – 85“, skirta žymiam lietuvių zoologui, ichtiologui, hidroekologinių tyrimų Lietuvoje pradininkui.

Spalio 8–10 ir 23–24 d. vyko Bibliotekos darbuotojams skirti naujos bibliotekinių paslaugų platformos (BPP) ALMA mokymai. Mokymus vedė Bibliotekos darbuotojos Rūta Smažinienė, Simona Jaskelevičiūtė, Sigita Kasiliauskienė, Kristina Simanavičienė, dr. Giedrė Miknienė ir dr. Gita Drungilienė.

Spalio 8–13 d. Armėnijoje vykusiame 13-ajame tarptautiniame seminare „Atminties veidai“ dr. Aušra Čiuladienė skaitė pranešimą „Raudonų dažų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės rankraščiuose charakteristikos“.

Spalio 24 d. Vilniuje, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Nacionaliniame muziejuje vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Albertas Goštautas: *Pranokau juos savo kilme, giminės senumu ir turtu*“ pranešimus skaitė dr. Rima Cicėnienė („Rankraštinių knygų kultūra Vilniuje iki XVI a. vidurio: A. Goštautui priklausiusių knygų atvejis“) ir dr. Gita Drungilienė („Alberto Goštauto pamaldumas šventiesiems“).

Lapkritis

Lapkričio 8 d. paskelbta virtuali paroda „Faciendi libros plures non est finis“, kurioje pristatomi inkunabulai, jų išskirtiniai bruožai, taip pat supažindinama su LMA Vrublevskių bibliotekoje saugomais inkunabulais.

Lapkričio 19 – 2025 m. kovo 16 d. Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus Vilniaus paveikslų galerijoje vyko dr. Birutės Railienės rengta paroda „Tai kokia gi čia klinika?“.

Lapkričio 22 d. paskelbta virtuali paroda „Profesorius Karolis Jankevičius – prasmingo gyvenimo pavyzdys“, skirta botaniko, gamtosaugininko, biomedicinos mokslų daktaro 100-osioms gimimo metinėms.

Lapkričio 25–27 d. Rygoje, Latvijos nacionalinėje bibliotekoje, vykusioje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Ankstųjų naujųjų laikų knygų prekybos pėdsakai: tarptautinis mobilumas tarp Nyderlandų ir Baltijos jūros regiono“ („Footprints of the Early Modern Book Trade: Transnational Mobility between the Low Countries and the Baltic Sea Region“) pranešimus skaitė dr. Sigintas Narbutas („Herojinė poema „Pergalė“ – paskutinis Bazilijaus Plinijaus kūrinys“) ir dr. Gita Drungilienė („Nuo spaustuvininko iki skaitytojo: knygų apie šventuosius kelias į Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę iki XVII a. vidurio“).

Lapkričio 26 d. paskelbta virtuali paroda „Petras Leonas: prisiminimų punktyrais“, skirta žymaus teisininko, advokato, profesoriaus, visuomenės ir politikos veikėjo, pirmojo Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 160-osioms gimimo metinėms. Lapkričio 29 d. Vilniuje vykusiuose Andriaus Sniadeckio skaitymuose, kurių viena iš rengėjų – LMA Vrublevskių biblioteka, dr. Birutė Railienė skaitė pranešimą „Tai kokia gi čia... chemija? Iš kur sužinojome apie Napoleono ir Andriaus Sniadeckio pokalbį“.

Gruodis Gruodžio 6 d. paskelbta virtuali paroda „Tarpukario Lietuvos knygų meninė kultūra: „Sakalo“ bendrovės leidiniai“.

Gruodžio 15 d. paskelbta virtuali paroda „Žaliojo tilto vaizdai – Vilniaus istorijos liudytojai“, skirta Vilniaus 700-osioms metinėms.

Parengė LORETA GLEBAVIČIŪTĖ

Įteikta 2025 m. liepą